

Praxis Bene Meditandi

Berzetti, Nicola

Coloniae Agrippinae, 1658

Praxis Supradictorum modorum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56496)

orationibus iaculatorijs sæpè per diem repetendis, quod Magistri vitæ spiritualis suadere solent, prout quis se adhuc vel illum affectum movere, hoc vel illo modo voluerit, & quidem magno fructu in ordine ad meditationem benè faciendam.

Praxis Supradictorum modorum.

NON ORITAM tamen proponere exemplum aliquod horum modorum practicum, ultra illa quæ suprâ ex S. Scriptura attuli, ut ad illius similitudinem affectus suos dilatate possit, & unum modum alteri connectere, qui meditaturus est, itaque

exercitio voluntatis, ut par est
diutius immorari.

Inhaerendo ergo materiae su-
perius adductae, de Sanctissimâ
divini verbi Incarnatione: post
motiva ibidem voluntati pro-
posita, ad excitandum in eâ desi-
derium sapius mentis oculos ele-
vandi ad Deum, ipsius imitatio-
ne, qui ex cœlo homines respici-
cit; poterit huiusmodi affectum
vel excitare vel excitatum con-
tinuare, & amplificare modis se-
quentibus.

1. Per modum admirationis. Et
tu nihilominus ô cor meum, non car-
neum, sed lapideum equè durum manes!
& nihil moveris, neq; quod Deus quis
tui nulla ratione indiget ut necessita-

tibus

tibus tuis succurrat, continuo te respicit; neque quod verè in se pulcherrimum sit, crebro divinam bonitatem & charitatem respicere; neque quod tanta unde tibi proventura sint auxilia, tanta gloria, tanta voluptas, neque quod id faciendo; mirificè Deum ipsum, Angelos & Sanctos omnes recreares; Daemonè verò iuratum hostem tuum insigniter cructares; neque etià quod hac ratione verū & Christi Discipulum ostenderes, quod tam sapè desiderasti! Et quomodo est possibile, ut hæcenus in hoc negotio tam incurius fuerim: imo quomodo est possibile, ut vel nunc tã parū resolutus sim, ut moveri nō possim, ad faciendum in hac re quod debeo? Quãdiu ponã cōsilia in animã meã! quamdiu mecū considera-

bo? ergo non sufficit tibi vel unicus nutus divinae voluntatis? O Deus neque nutus mihi sufficit, neque praeceptum neque exemplum. Et quid facitis? obstupesce terra, videns tantam, dicamne duritiam, an malitiam humani cordis: Deus sine ullo suo commodo, sine ullo merito meo me respicit, & ego cum tanto commodo meo, post tanta ipsius merita, nec oculum dignor elevare ad Deum, sed cogito, & recogito, & adhuc hareo, velimne an nolim! obstupesce coelum dum motor tuus, ut lutum respiciat, se inclinatur, & lutam ut vel Deum aspicere possit, non se dignatur elevare, sed differt de die in diem, & sub titulo ne in consideratè aliquid inchoet, quod constanter continuare non possit, ad-

huc considerat & considerat, an aliquando inchoare velit: obstupescere Angeli Sancti, dum maiorem inventis in movendo unico terreno corde resistantiam, quam in versando ordine cœlorū universo. obstupesce & tu, Dominus & Deus meus, quod ad minimū amoris signū, quod mihi exhibeat vilissima quævis creatura tua, quiescere non possim, nisi illā videā, queram, & cum illa agam: & postquā tu me tam efficaciter invitas, nulli mihi cura est, non solum ut in tua conversatione diu permaneam, sed ne quidem ut ad te accedam, ut vel ad momentum aspiciam: verum contentus sum, si subinde mecum discurram, & cogitem bonum esse tecum conversari, absque ulla cura ut idipsum faciam.

Secundo per modū detestationis.
O Maledicta cordis duxitis, quā fortiter me premis? quā vehementer me obsides? imò quā crudelē in me Tyrannidem exerces? dū Deo tanta me benignitate ad se invitanti, vel semel credere prohibes? discede denique, discede à me qui nullā deinceps tecū habere partē volo desine aliquando possidere animā meā, recede in remotissimas orbis plagas, abscondere in praecipitissimis petrarū cavernis, ubi sedes tua est, & cessa aliquando humana corda in lapides obdurare, quæ respectu Dei tam debent esse mollia, & tractabilia, ut continuo dicere valeant: factum est cor meum tanquam cera liquecens.

Tertio per modū gratitudinis.
Ita Domine, ita decet, ut sim tecum,

qui tuis me continuo beneficiis cum-
mulas. ita sane, ita debeo esse tecum
Domine, qui studio de caelo meas re-
spicis miseras, ut compatiaris mi-
hi, & ex illis me eripiendo & sub-
levando misericordiam exhibeas ita
omnino, ita convenit me habere re-
spectu tui, qui es vere sol, multo
animabus utilior, quam materia-
lis ille Sol corporibus, & qui hoc
non credit, veniat & audiat, & nar-
rabo, quanta feceris Deus anima
mea tu illam creasti, atque ex nihilo
absque ullo merito suo, imo pra-
videndo multa ipsius demerita edu-
xisti; Tu tribus illam potentiis
ornasti tuae imaginis representati-
vis, tamque perfectis, ut si no-
visset illis uti, multum utique

in communicatâ sibi pulchritudine
profecisset, & te illis largitorem ma-
gis glorificasset. Tu illam corpori,
pro quo tibi immensas Domine gra-
tias debeo, non defectuoso; sed bene
temperato, optimis organis instructo
insudisti, & ad exercendas operatio-
nes suas perquam idoneo, dummodo
benè operari voluisset. Tu illam gra-
tiâ sanctificante decorasti, charitate
tuâ vestisti, spe tuâ tibi desponsasti, &
nunc super ista postquam culpâ suâ
& malitiâ denigrata est super carbo-
nes, postquam pretiosam gratia ve-
stem abiecit, annulum confregit, seip-
sam in sordes terræ prostravit, & esse-
cta est velut sus tota in volutabro lu-
ti, hoc quoque beneficium adiungis, ut
de cœlo illam respicias! O Deus ô in-

finita misericordia Deus! Deus meus,
 misericordia mea! quid retribuam
 tibi pro omnibus quae retribuisti mi-
 hi? & quomodo cor meum non tan-
 quam cera liquecat?

Quarto per modum oblatio-
 nis. Verè Domine, ita ut fiat iura om-
 nia requirunt. Ecce igitur cor meum,
 quod est factum tanquam cera li-
 quefcens, nondum quidem perfectè
 liquefactum; sed tamen ad ardentem
 tuae praesentiae radios ita liquefacien-
 dum & molliendum, ut quamlibet ei
 imaginem imprimere, quaslibet in eà
 litteras formare possis. Si vix in eà
 imprimere imaginem compunctionis,
 quod te offenderim, & nimis ingra-
 tum praebuerim: ecce illud factum
 velut cera liquefcens: si imaginem

mortificationis, & poenitentia ad delendas preterite vite culpas: ecce illud sicut ceram liquefactum, si imaginem gratitudinis & charitatis adversus te, qui vix audisti meum, peccavi fructusque vero poenitentia vidisti, & mox transtulisti peccatum meum à me, ecce illud instar cere molle ac tractabile: si in illo monitum aliquod salutare inscribere desideras, ut in gratia tua deinceps permaneam, neque ad miserrimum statum meum priorem revertar; scribe obsecro Domine; scribe: Ecce sanus factus es: iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. Cumque iam sit pro te mollificatum, si adiungere vis, & imprimere, ut memineris

inpirationibus tuis obedire, ita enim facile conservandum; ecce illud in manibus tuis liquefactum, molle, tractabile: ecce illud totum tuum: ad omnem nutum tuum promptissimum: & aliud nesciens, quam cum Apostolo dicere: Domine quid vis me facere?

Quinto per modum Confessionis. Et si mihi obiicias Domine, quod iam saepe tales, imò magis affectuosas tibi oblationes fecerim, & nihilominus in occasionibus retrorsum abierim: Confiteor verum esse quod dicis: imò affirmo multo id frequentius à me factitatum, quam tua mihi Maiestas iustissime exprobret, Confiteor ex illorum numero me esse, de quibus per

prophetam olim questu: es, quando dixisti: Filii Ephrem intendentes, & mittentes arcum, conversi sunt in die belli: quia vere, postquam singulari gratia tua electus fui in filium a te vero fructuoso. & in cordibus ferventer te amantium accrescente, simili adhuc effectus sum militibus quibusdam vanè gloriosis, & vere timidis, qui ante prælum aliud non faciunt, quam intendere arcum, & sagittas eiaculari, at cum tempus demonstræ de fortitudinis advenerit, turpius terga vertunt.

Sexto per modum propositi: Confiteor Domine totum hoc esse verissimum: nihilominus etiam firmissime propono, in divino conspectu tuo, cuius mee promissionis testes appello

beatos

beatos illos aulicos tuos omnes, qui
stant coram te semper, te intuentur
& indefinenter laudant te: quod de-
inceps quotidie minimum septies ve-
lim mentem meam levare ad te in
coelum, quae alioquin gravi pondere
corporis trahitur in terram. Scio,
quod minimum septies in die offen-
dam te; ideoque propono quod toti-
dem saltem vicibus velim honorare
te. Videor quidem mihi audire dicen-
tem te, quod non sim facturus: esse
hanc consuetudinem meam, ut propo-
nam multa parum praestem, & quid
est septies in die meminisse tui: an pos-
sim id rarius facere, qui toties debe-
re quoties respiro? certe Domine, cer-
te, non obliviscar. reddā, reddam tibi
vota mea, quae distinxerūt labia mea.

Septimò per modum Taxationis. Adverto utique Domine, mille à Diabolo impertinentes menti mee cogitationes obiciendas, quibus in huius propositi mei oblivionem me inducat: video etiam tam multis me subinde occupationibus obruendum, ut vel non possim implere vel obviscar: imo carni mee difficilem apparituram novam hanc subiectionem; Nihilominus certum mihi est hoc facere, nec debere videri subiectionem rem hanc, qua futura est levamento. Quapropter liberè hoc loco affirmo divinae Maiestati tuae, adhaereat lingua mea faucibus meis, si non fecero, & plane convenit, ut lingua mea, qua tibi mentitur, & de te non loquitur sic castigetur quare

per potentiam tuam Deus meus,
cum mea non sufficiat, inflige mi-
hi hanc pœnam, si vel uno die id
facere neglexero, adhæreat lingua
mea faucibus meis, si non memine-
ro tui. Et ne res in incertum, ut
alias abeat, non solum irrogari mi-
hi hanc pœnam desidero, si omnino
obliviscar; sed etiam si non memine-
ro tui, septem statutis à me tempori-
bus. Recordabor itaque tui Domine,
& ad te levabo mentem meam sub
hac pœna manè mox ut evigilave-
ro: recordabor sub initium pri-
ma actionis, quam postquam sur-
rexero auspiciabor: de te cogitabo
cum ad prandium me conseram;
levabo ad te oculos meos, cum à
mensa surrexero; te laudabo cum

ad cœnam vado: tui reminiscar cum
ab illa recedo: Cor meum ad te diri-
gam, imo in manus tuas illud tra-
dam, cum ad quietem me compono.

Octavo per modum æstima-
tionis. Et licet mihi in principio gra-
ve forsan exercitium hoc sit futurum,
utpote assueto vivere sine curâ, sine
solicitudine; conabor tamen modis
omnibus me vincere; quia denique
melius est aliquanto temporis spatio
laboris aliquid in eius usu experiri,
quam absque omni memoria tui vi-
vere; melius est illo gustu, quem liber-
tas absque consideratione vivendi se-
cum adferre solebat, carere, quam ob-
lectatione illâ privari, qua fruuntur
qui tecum conversari assuescunt. me-
liora sunt ubera tua vino, ait sponsa

ad te loquens in canticis iuxta sensum, quem primo loco verbis illis tribuit devotus tibi. Bernardus; quia revera devotionis affectus, quem experiuntur tecum conversantes longe superat delectationes omnes, ex quavis re carnali provenientes; quod vel ego ipse attestor hodie, licet sola & mera culpa mea nondum expertus: meliora sunt ubera tua, quae est dulcedo cordi sapius ad te elevato communicari solita, vino, quod alioquin ex libertate vagandi per omnia, absque ulla ut tui recorderetur, restrictione percipere consuevit. meliora sunt ubera tua vino. Et si propheta tuus pluris aestimavit vel unum diem in atrius palatii tui commorari, quam mille annis in commodissimis & desideratis-

mis huius mundi tabernaculis habitare, quando dixit. Melior est dies una in atris tuis, super millia: cur non dicam ego, longè melius esse, & milles pluris faciendum, si quis per frequentem tui memoriam, usque ad thronum divinitatis tuæ penetrare possit, quam in noxia hac libertate cogitandi quidvis, diutius immorari? verè Domine, verè melior est vel hora una in atris tuis super millia.

Nondè per modum Affirmationis. Et si dixeris mihi Domine, hunc esse mentis meæ sensum, dum hic coram te assisto; sed mox ut hinc abiero è memoria elapsurum, quanti sit aestimandum posse te: cum conversari affirmo & contestor Domine, me ex corde loqui, nec unquam à

sententia hac recessurum. veniat da-
bolus & sub pretextu boni mihi
suggerat, nimiam videri familiari-
tatem, si tam frequenter te allo-
quar, & ego respondebo illi, hoc enim
verò placere mihi si inter familia-
res tuos merear numerari; verum
dubitare me plurimum, ne eo non
pertingam, & demum nihil esse, quod
pluris quam amicitia tua debeat
estimari. Affirmabat vir ille quem
invenisti secundum cor tuum, bea-
rum esse, quem tu elegeris. & in a-
micum assumpseris. & cur non ego id
ipsum affirmem? num ego illo illu-
minatior, ut maiorem aliquam il-
la felicitatem agnoscam in terra?
non, non Domine aliud inveniri
non potest, nec melius nec desidera.

bilis. ita assero, ita sentio: beatus quem tu elegisti & assumpsisti. Sed quid obventurum est electo huic & amico tuo? inhabitabit in atriis tuis, in aula tua commorabitur, non aliam certè ob causam, quam ut tecum agat. hoc ergo faciam, hoc probabo.

Decimò per modum Negationis: At quid est hoc quod in corde sentio? videris tu ipse dicere mihi Domine, nolle te hanc meam amicitiam, quia defectibus plenus sum, & cum hominibus tibi contrariis libenter conversor; velle eos solos amicos adsciscere, qui proscripserint ceteris omnibus, tibi soli i volunt. Verum est Domine, nihil in me reperiri potest nisi defectus multi. verum est, affectum

non.

dum habeo ita purgatum, ut deceret
eum, qui tecum velit conversari; sed
ut me delectet. Consortium illorum
qui adversantur tibi (ignosce mihi
Domine, parce sic loquenti) hoc
certe nunquam verescabitur. Aliud
quodvis mihi peccatum poterit obisci,
non nego, nihilominus certum est,
quon non sedi cum concilio vanitatis,
& cum iniqua gerentibus non introi-
vi. Non habeo illam vite bonitatem,
quam deberem; non habeo illam men-
tis & cordis sanitatem; non habeo il-
lam conscientie pacem, quam vellem.
ita est Domine non est sanitas in car-
ne mea, non est pax ossibus meis; sed
tamen cum iniqua gerentibus non
intraivi desiderarunt quidam con-
versationem meam, & ambierunt

amicitiam meam gloriosi quidam,
qui nesciunt bene loqui neque de te,
neque de proximis; at certum est, quod
non habitavit in medio domus mee,
qui facit superbiam; qui loquitur
iniqua non direxit in conspectu
oculorum meorum non delector Deus
meus, nec delectabor unquam in illis,
qui dicunt malum bonum, & bo-
num malum, nunquam me in partes
suas trahent, qui ponunt amarum
sue perversitatis in dulce sanctae con-
versationis tuae, & dulce consolationis
divinae in amarum rei alicuius mun-
dane.

Undecimò per modum petiti-
onis. Ideoque admitte me obsecro Do-
mine ad amicitiam tuam, tantum
largire mihi, quantum videris esse ne-
cessarium.

cessarium noli attendere indignita-
tem meam, sed desiderium quod habeo
placendi tibi, tu es qui mihi desiderium
hoc tecum agendi donasti, tu qui ad fir-
mum propositum faciendum induxi-
sti, tu quoque illud confirma, & ad im-
plendum gratiam uberem largire.

Duodecimam per modum obse-
crationis. Et si mihi concedere non
vis propterea, quod tam frigide illud
ego petam, concede obsecro quia
ferventissime illud pro me petit
dilectissimus Filius tuus, respice,
respice in faciem Christi tui.
Non ego illud promeritus sum,
fateor: sed meretur dilectus Fi-
lius tuus, infinita sunt ipsius merita,
hac tibi represento: per illa te
supplex oro, largire mihi hanc

gratiam

gratiam, & admittite ad amicitiam
tuam: Respice in faciem Christi tui,
qui properans ad passionem suam,
promeruit, ut praestes mihi hanc gra-
tiam, dum ardentissime rogavit, ut
omnes unum essemus tecum, sicut tu
cum ipso, & ipse tecum est unum. Ille
actus desiderii, quem tunc habuit
Christus tuus: ille actus Caritatis,
quem erga nos ostendit filius tuus, ille
actus religionis & humilitatis, quem
exercuit rogando te, pater Aeternae, ut
hanc nobis gratiam praestares o quan-
tum meruit? per illud ergo meritum
concede mihi quod peto, & effice ut
frequenter mihi tecum tractare liceat
quod desidero respice respice in faciem
Christi tui.

Decimotertio per modum Fi-

ducia;

ducia. Adverto Domine, velle te. ut laborem & sudorem pro impetranda tua gratia, non tamen idcirco despero. sed dum erit spiritus in me, confido, & confidam in bonitate tua, scio, quod non in perpetuum irasceris, neque in eternum comminaberis.

Decimoquarto per modum dubitationis. Veruntamen unde scio, quid cogitet de me Deus? quoties & serio quidem, propter defectus plurimos, per remorsus interiores continuos minatus est mihi, privaturum d. lectatione conversationis suae, nisi defectus meos emendarem, & de facto me privavit? nunc ergo si pari ratione mecum velit procedere, ecquis est, qui me adjuvet, ut inveniam ipsum, & cum ipso tractare possim? quis mihi tri-

buat, ut inveniam illum, & veniā us-
 que ad solium eius? ego sane ex me nō
 scio, ut quis ad familiaritatem eius
 pertingat, & suavitatem illius quie-
 tis, quæ ex conversatione cum Deo
 percipi solet, o quibus alis est opus, &
 quis mihi eas dabit? quis dabit mihi
 pennas, ut columba & volabo & re-
 quiescam? nemo certè nisi ipse
 Deus, qui nunc meritò durus est
 mihi.

Decimo quintò per modum Ex-
 hortationis, sed tamen noli dubitare
 anima mea revela Domino vitam
 tuam, & spera in eo, & ipse faciet;
 nam qui se fugientes ultro invitat, ut
 accedant, te non recipiat, qui aliud nō
 desideras, quam amare ipsum, & ipsi
 soli servire? incipe modò quantum

potes, delectare in ipso, nec dubita,
concedet omnia que postulas. delecta-
re in Domino, & dabit tibi petitiones
cordis tui.

Decimo sexto per modum Con-
fortationis. Quod si forte tardior in
conferenda tibi gratia fuerit, non an-
gustieris, hic enim est stylus eius ita fa-
cere consuevit, ut tanto pluris estimen-
tur beneficia eius, quanto difficilius
fuerint impetrata quamdiu expecta-
vit propheta, dum dixit: expectans
expectavi Dominum, & psalmum conclu-
sit: Deus meus ne tardaveris? quamdiu
Christus ipse expectavit, qui ter orare
debuit priusquam appareret ei Ange-
lus, confortans eum? sume ergo animum tu
quoque, expecta Dominum, & custodi
verbum eius. tota summa rei in eo con-

listit, ut incipias secundum sanctissimam eius voluntatem instituere actiones tuas, & tunc poteris secure expectare ab eo non solum hanc gratiam, ut ad ipsum valeas elevare mentem tuam, sed etiam ut ipse ad te veniat. itaque si moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit.

Decimo septimò per modum Communicationis. Sic ergo facia Domine, praestolabor cum patientia: sperabo dum venias; interea peragendo, quod à me postulas. at quid est id, quod postulas, ut ad te recipiendum, aut certe ad sublevandum mentem in caelum, ubi tecum tractare possim, me disponam? Propheta tuus te rogavit, ut liceret sibi in palatio tuo

tecum habitare. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? at ego non peto, quis dignus sit habitare tecum; sed pro nunc contentus ero si respondeas mihi, quis vel modicum in monte sancto contemplationis tue possit requiescere. Quis requiescet, quis requiescet in monte sancto tuo? ecce audio, audio, inquam, Domine responde mihi: qui ingreditur sine macula, & operatur iustitiam: audio, audio Domine innocens, manibus & mundo corde. hoc est quod à me exigis: opera exteriora per manus significata, ut sint sancta, & cogitationes interiores, per cordem notatas, ut sint castae & purae qui ingreditur sine macula: sine macula me desideras, sine defectu, mundum interius atque exterius, si velim teum conversari.

Decimo octavo per modum laudationis. Et quam aliam conditionem exigere potes, tu qui es ipsa puritas, ab his qui inter amicos tuos numerari cupiunt? quid aliud velle debes, qui es speculum sine macula, candor lucis aeterna, lux pura absque ulla permutatione tenebrarum, spiritus & actus purissimus? bene dixit dilectus filius tuus. Beati mundo corde, quonia ipsi Deum videbunt: nam optime perspectum habebat, quia sit natura tua perfecta, quam remota ab omni compositione, sive ex materia etiam purissima, sive quacunque alia re, quam Chrystallo licet mundissima lucidior, quia ipso sole splendidior; & propterea voluit, ut qui te videre cuperet, per puritatem cordis, quantum posset ad te

puram & clarā visionem seipsum disponeret. unde ego ipse laudare debeo, quod & puritatem operationem, & mundiciam cogitationum à me requiras, si eo ascendere desiderem, ubi tecum amice tractem.

Decimo nono per modū Benedictionis. Benedictus sis Domine millies & iterum millies. benedictus sis Deus meus, tū quia adeo diligis puritatē & sanctitatē vitæ, ut illi soli appropinquare tibi permittas; tū quia me doces ut illā procure, si ad amicitiam tuam admitti desiderē benedictus Dominus Deus meus, qui doces manus meas ad præliū, cōtrā impuritatem cogitationū, contra vanitatem operū, contra intentiones malas, contra actiones imperfectas benedictus Dominus Deus meus.

Vigesimò per modum Repre-
hensionis. Sed tu anima mea, stulta-
nè dicā, an perversa? quid agis? quo-
ties eandē doctrinā huc usque celestis
hic Magister te docuit, & tu nihilo-
minus propter socordiam tuā, vel ut
liberius verum dicam, propter mali-
tiam tuam, nunquam eam intellige-
re voluisti, imo ne auscultare quidem
ut intelligere posses? quoties interius
dixi tibi, non habere te eam rectitu-
dinem intantionis, in operibus tuis,
quam debebas? quoties exprobravi ti-
bi, nec cogitationes tuas, nec desideria
pura & sincera esse, sed impura, falsi-
tate & duplicitate permixta? quan-
tumvis enim ore profitereris, cupere te
ad Deum convertere, & reiectis om-
nibus, quae te ab eius amicitia impedi-

re pos-

re possent, illi soli attendere, corde ta-
men aliud intendebas.

Vigesimo primò per modũ pro-
fopopeiæ. Et verò minus malũ fuis-
set, si alio solũ tempore, quod tantum
lumen, & tã singulares à Deo favores
nondum acceperas, hæc contigissent:
at magis deplorandum, quod sapien-
tissimus ac perspicacissimus ipsius o-
culus, eandem te vel nunc esse videt,
quæ hæcenus fuisti. audi ergo, audi
quid ad te loquatur, te ipsam deplo-
rans. Fili hominis: imo fili Dei, quem
huc usque dilexi ut filium, tractavi
ut filium, ut rem propriam custodi-
vi, ut pupillam oculi mei, ut quid di-
ligis vanitatem, & queris menda-
cium? tu quidem dicis, velle te fre-
quenter mecum agere; nolle te cum

aliis, quam meum conversari: omnes tuas delicias fore in conspectu meo ambulare; me tibi patrem, matrem, amicum, dilectum, cibum gloriam, & verbo, omnia fore. sed ut video adhuc diligis vanitatem, & quaeris mendacium: quid enim aliud est velle videri bonum, & sanctum, quod tu cum desiderio agendi mecum coniungis, quam diligere vanitatem? quid aliud est desiderare, ut alii loquantur magnifice de te, & dicant te esse sanctum, nisi quaerere mendacium? tolle, tolle, hanc impuritatem a desideriis tuis, si vis ut mihi placeant. pro scopo affectionum tuarum propone tibi solam gloriam meam, si me ad executionem illarum cooperari desideras.

Vigesimo secundo per modum
Comminationis. Nunquid dixi ti-
bi o anima mea peruersa? non posse te
impuritatem, quam permiscere desi-
deris tuis consuevisti, vitare, & sem-
per aliud intendere, quantumvis di-
cas, nolle te aliud quam Deum? &
quando tandem te adduces, ut facias,
quod debes? quando tandem cognosces be-
ne & intelliges, quod Deus solus velit
possidere cor tuum, nec aliud secum
tolerare possit? noli existimare esse
illum similem Dagon, qui libenter ad-
misit in templum suum arcam
Dei: ipse potius similis est Arca,
que pati non potuit, ut Dagon in-
teger coram se staret. Solus ille suffi-
cit implere cor tuum, & mille millia
cordium, illaque satiare; ut quid

ergo adhuc non intelligis hanc veritatem, nec recordaris, quod Deus solus velit esse in te? Intellige, intellige haec, quae oblivisceris Deum: ne quando rapiat & non sit qui eripiat. Certum est, quod nisi debito tuo tandem satisfacias, ipse apprehendet te, & pro meritis castigabit, & non erit qui te de manibus eius possit eripere; omni te lumine spirituali, quod alias contulit privabit; fervorem in oratione concessum tollet; spiritualia auxilia, quae dat ut perfecte ipsi servire valeas, subtrahet. intellige intellige haec, quae oblivisceris Deum. alioquin affirmo tibi, nisi conversa fueris ab amore rerum terrenarum, & propria existimatione ad

purum amorē Domini Dei tui; gladium suum vibrabit; iam tum arcum iræ suæ tetendit, & paravit illum contra te, tanquam qui videaris ei velle illudere, dum promptam te monstras ad amplectendam amicitiam eius, & tamen non aufers quæ illam prohibent impedimenta.

Vigesimo tertio per modum vituperationis. Neque tandem aliquando te pudet, nova à Deo beneficia & gratias exposcere, atque ad eius amicitiam aspirare, quæ cum iisdem quotidie imperfectionibus deprehenderis, & impedimentis existimationis propriæ, atque affectionum terrenarum? bella enim verò res, verbis totam se à terrenis & carnalibus af-

fectibus liberam profiteri, te autem vera eisdem esse plenissimam. Invitare Deum ut ad te veniat, & interea conclave cordis præpedire, atque inimicis eius occupandum præbere: pulchra sanè ad sublevandam mentem in Deum dispositio, si te novo quotidie imperfectionum pondere oneres; hic ipsissimus est modus tuus, hæc consuetudo tua in quam continuo impingis, & postea tibi complaces, & tibi blandiris, quasi per unicum bonum desiderium, quod habes inter tot imperfectiones iam usque ad tertium cælum pertigisses? hæc via tua scandalum tibi. hæc sunt probationes tue, dignæ profecto persona spirituali, qualis tu haberi vis, & postea in ore tuo complacebis, adulando tibi ipsi & applau-

dendo.

plaudendo quasi recta & cum fervore quidem ad Caelum tendas.

Vigesimo quarto per modum Zeli. pudeat te aliquando, & tibi ipsi indignare, quod ita vivendo, ut tu vivis, adhuc audeas amicitiam Dei ambire, & quomodo continere te potes Domine Deus, videns tantam arrogantiam atque impudentiam? Deus quis similis tibi? quis obsecro inter homines, animadvertens continuis sese imperi iniuriis idque ante oculos suos, vilissimo se terra vermiculo postponi, subsannari ab eo, qui amicus velit haberi, patientiam tamen habeat, & nec verbum dicat, Deus quis similis tibi? ne taceas, neque compefcaris Deus. Castiga me Domine castigatione quam mereor. hoc fit admittere

me ad amicitiam tuam, punire scilicet
temeritatem atque audaciam meam.

Ne taceas, neque compeſcaris, Deus.

Vigesimo quinto per modum hu-
miliationis. Verè agnosco quod hæc
promerear, Domine Deus meus, &
Iudex meus agnosco quod sim vermis,
& non homo, & quod sicut vermis
debeam omnium pedibus concultari, ne-
que ullo modo aspirare ut tecum agam
sicut homo, & si nihilominus divina
maiestas tua velit, ut sim homo, oportet
sanè ut fatear. Sum opprobrium
hominum & abiectio plebis, propter
quotidianas imperfectiones meas,
propter continuam ad res terrenas
abiectiorem per ipsas serpendo adeo
infra homines vilui, ut non sim dig-
nus aliter vocari, quam opprobrium

hominum, & abiectio vilissima ple-
bis, ac propterea fateor, poenas me po-
tius à te quam favores promereri.

Vigesimo sexto per modū Nar-
rationis. Non tamen idcirco diffido
de bonitate tua infinita: sed spero non
obstante tanta vilitate mea tanta
temeritate, tantis imperfectionibus,
nihilominus collaturum te gratiam
quam postulavi, ut possim exequi
propositum quod feci, & frequen-
ter ad te mentem meam elevare. Me-
mor sum, Domine, quantam mihi a-
lias benignitatem exhibueris; fuit
quādo gravioribus implicatus pecca-
tis, cor magis tibi contrarium habui,
quando luto rerum terrenarum ma-
gis immersus fui, quā tuo beneficio
sum modo, & tamen vix aperui os

meum

meum ad petendum dona tua, & ex-
 audisti orationem meam, ut dicere
 possim cum propheta, licet in alio sen-
 sus meum aperui, ad postulandum
 auxilium tuum, & attraxi spiritum,
 subito obtinui, non solum liberatio-
 nem à peccatis, sed etiam spiritum de-
 votionis, dulcedinis spiritualis, leti-
 tia interioris.

Vigesimo septimò per modū sol-
 licitationis; Veni ergo, veni etiam
 nunc Domine, & fac mecum hanc mi-
 sericordiam: veni, veni, Deus meus mi-
 sericordia mea, & noli tardare: & va-
 mihi si distuleris hanc gratiam,
 stat iuxta me Sathan in omnē occa-
 sionem intētus, & iam parat obicere,
 ad quid cupiam tractare tecum, cum
 nihil de me cures. Carnem habeo

obmurmurare promptam, & cur
velim adstringere, ut mihi serviat ad
renovandam septies in die memoriam
tui, cum tu ostendas parvi facere obse-
quia mea, & videaris planè oblitus
mei. Adest mundus in presenti suas
mihi voluptates offerens addendo nul-
las mihi à te, aut non nisi valde tardè
expectandas. fac Domine ut mendacii
redargui possit mundus, caro loqui nō
audeat Diabolus obmutescat. Veni,
Veni, Domine, & noli tardare;
exurge Domine, quare obdor-
miscis? Domine vim patior; exur-
ge & ne repellas in finem.

Vigesimo octavò per modū que-
relæ. Et nihilominus moraris Domine
Deus meus, nihilominus ultrà affligi
me pateris, quem alias tam promptè

exaudire solebas? liceat mihi libere loqui tecum. Quare faciem tuam averti? an nescis ab hac facie tuâ dependere omne bonum meum? ab eius serenitate depelli omnes nebulas cordis mei? solo eius aspectu totum me accendi atque inflammari amore tui? quare faciem tuam avertis? oblivisceris inopie mee? ô quàm magna est hac inopia mea! ô quàm indiga est anima mea! ô quam omni bono defuitum est cor meum! quare oblivisceris inopie mee, & tribulationis mea! an modica tibi tribulatio videtur esse sine te; repelli à te? experiri te crudellem! ô Domine, dicam tamen; clamo & non exaudis: sto & non respicis me; mutatus es mihi in crudellem. & nihilominus modo non est

tempus

tempus. quia presens necessitas mea
grandis est nimis. veni ergo, veni Do-
mine: veni Domine, Domine quando
respicies?

Vigesimo Nono per modū Gra-
tiarum Actionis: Verum nimis bo-
nus, benignus, & suavis es Domine ec-
ce iam intrā me audio asserentem, non
solum nō detrectare te conversari me-
cum; sed potius ad hoc ipsū me invita-
re. Videor audire te solitā illā tuā, &
promptissimā caritate dicentem. Ecce
adsum. veni cito. O divinum, o mille
votis desideratum, Ecce adsum. o a-
mabilissimum, o iucundissimum, o
divinissimum, veni cito? & quid re-
tribuā tibi Domine pro tam promptā
benignitate! & quibus obsecro verbis
satis explicabo affectum, quem sentio

gratias agendi tibi, dum in effectu ip-
so id dignè prestare nullo modo pos-
sim? dignare è benignissime Domi-
ne, saltem illa suscipere, quibus usus
est dilectissimus Filius tuus, cum qua-
triduanum Lazarum à morte ad vi-
tam revocaturus, dixit. Pater gra-
tias ago tibi, quoniam audisti me,
quod si illorum sonū tantummodo at-
tendas, & personā à qua nunc profe-
runtur verè nō sufficiunt pro gratiarū
actione, quam tibi debeo; verum si illa
acceptes, & respicias ut verba tunc à
dilectissimo filio tuo prolata, & nunc
in unione illius affectus quo dicta fue-
runt, tibi oblata, scio Domine conten-
tus eris, accipe igitur ut talia, quan-
doquidem sic ea cum licentia eiusdem
dilectissimi filii tui offero.

Trigesimo per modum Invitationis. Et vos Angeli beati, Sanctique cœli cives, nonne ad dignè debitas vestro ac meo Deo & Domino benignissimo agendas gratias me adjuvabitis? Salvator noster contentus est, ut aeterno Patri suo illas offeram gratias, quas ipse nobiscum vivens eidem detulit: sitis & vos contenti in partem venire illius obsequii, quod Deo exhibere desidero; Agite etiam vos illi gratias pro me affectu illo ardentissimo, quo potestis ad honorandam magis divinam eius Maiestatem, ac dignitatem infinitam, audiatur nunc magis quam unquam ante hac illud: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. benedicite Angeli Domini Domino, laudate

Et superexaltate eum in secula.
fiat, fiat à vobis o Angeli, Sanctique
omnes, semper quidem; sed nunc ma-
ximè. Quando in vestram etiam
honorem redundabit, si gratiam hanc
mihi præstiterit Dominus, ut se-
cum tractare; mentem frequenter in
ipsum elevare; in arctam ipsius ami-
citiæ admitti possim, siquidem
subditorum est honor, si ipsorum Do-
minus honoretur à multis: honorati
quavis, cuius actiones simili exercitio
actionum approbantur: ecce ego
Deum honorare vobiscum desidero;
hoc minimum aliquoties in die pro
debilitate & fragilitate præstare,
quod vos absque ulla intermissione
semper agitis, vos ergo pro viribus ho-
norare cupio: itaque gratias illi agere.

pro eo quod mihi prestat beneficio,
quantum potestis adiuuare.

Sic continuari & dilatari poterunt affectus omnes qui inter meditando sentiuntur, aut excitari si non sentiantur, ut dictum supra: advertendo non esse necessarium procedere ordine illa Alphabetico, quo supra positi fuerunt hi modi, neque ordine in exemplo pratico observato; sed posse quemlibet modò hunc; modò illum usurpare: prout magis commodum videbitur: imò posse in eadē dilatazione unius affectus, uti saepius uno eodemque modo, sicut in re præsentis, post dicta superius, concludens exercitium

ultimo colloquio ad æternum Patrem directo, ut mox diceretur, posset denuo uti gratiarum actione, oblatione, proposito, simplici petitione, & obsecratione, verba hæc, vel magis etiam affectuosa subiiciendo.

Ecce ô Pater benignissime, misericordissime, amabilissime, liberalissime, totus caritas, imo caritas ipsa, gratias tibi agunt pro me omnes cari & dilecti Aulici tui: ecce dilectissimus filius tuus contentus est, ut sua tibi verba, quibus gratias egit, offeram pro lumine quod donasti mihi, ut agnoscerem necessitatem quam habeo sapientiam mentem ad te elevandi, pro desiderio, quod minimû septies, quotidie hoc ipsum faciendi in corde meo accè-

disti

disti, pro fiducia quam mihi præbes, licet caro repugnet & diabolus importune tentet, fore tamē ut in effectu ipso præstēs, pro promptitudine, quā monstras velle te, quoties venire desideravero, me in tabernacula tua intromittere. Suscipe igitur, Domine universas has gratiarū actiones, quas tibi offero, & cū eisdē minutū hoc unicū vilissimū, pauca scilicet hæc verba mea. Gratiarū ago tibi Domine Deus meus, quātas scio, & possū maximas: te laudo & benedico & ut videas, me seriō agere, de novo totū meipsū tibi offero propitissimū ad exequendū omnia, quacunque mihi dignatus es inspirare. de novo propono, quam possū firmissimē omnem diligentiam adhibere, ad implēda, quacūq; promissi tibi, & procu-

randum mihi, quidquid inde resulta-
bit boni, si frequenter tecum egero.
propono etiam quotidie vesperi expos-
cere à me rationes, & examinare,
utrum fidelis fuerim, & promissa im-
pleverim vel non; & siquidem errasse
me deprehendero, culpam non dimit-
tere absque poenitentiâ. Verum ô pater
benignissime, misericordissime Deus,
largire vires ad præstandum, quod
tibi promitto, quia sine te ne qui-
dem cogitare aliquid boni possum, ne-
dum facere. Assistat mihi gratia
tua & omnia etiam facile patero.
quod si ego his favoribus dignus non
sum, sicut revera non sum dignus,
suppliciter oro, per infinitam bonita-
tem & charitatem tuam, per in-
finita dilectissimi filii tui meri-

ta, per amorem quo complecteris gloriosissimam Virginem **MARIAM** charissimam sponsam tuam, & benignissimam meam Matrem, per merita tot Angelorum, & Sanctorum, qui pro caritate sua contenti sunt, ut ea pro me, quod facio, exhibeam tibi, suppliciter orans, ut hanc quae tam est mihi necessaria, gratiam conferas. & ego iterum me offero promptissimum ad acceptandum & faciendum quidquid occurreret, pro maiori gloria, & honore tuo. Deus meus, Pater meus, Rex meus, Dominus meus, Misericordia mea, qui vivis & regnas in secula seculorum. Pater noster &c.

Postremo advertendum est, hac ratione procedendum esse, cum

quis per affectus meditari desiderat (ut quidam improprie loquuntur) sive quis meditetur per viam amoris, sive timoris, sive audaciae, sive fiduciae, sive compassionis, sive imitationis, sive compunctionis, sive alijs modis: quia denique hoc nihil est aliud, quam proponere sibi pro scopo sui discursus, longus, sive brevis ille sit, aut saltem suae apprehensionis (si non discurrat, sed solum apprehendat materiam) excitationem & dilatationem amoris, timoris, &c. quod facillime fit his triginta modis, quos attuli, pro commoditate illorum, qui usurpare voluerint.

Similiter benè notandum in hac materiâ movendi & dilandandi affectus, plurimum prodesse, si quis in usu cuiuscunque ex suprâ dictis modis adhibeat verba, quæ in Sacræ Scripturæ & aliorum librorum à Sanctis scriptorum lectione occurrent, & affectuosa sunt (quo fine in unoquoque modorum illorum exemplum aliquod Sacræ Scripturæ adduxi, saltem in sensu accommodo, quando in proprio non potui) maxime si quis devotionem in voce aliqua sentiens, eandem repetat subinde, ut fecit S. Augustinus, dicens: *Serò te amavi pulchritudo tam antiqua. & nova, serò te amavi.* & David cum

epeteret: *Paratum cor meum; paratum cor meum; &* alias quando instabat apud Deum, aut affectum extraordinariū sentiebat, ut videre est in exemplis compluribus supra adductis, & hoc fieri poterit etiam dum quis ex instinctu Spiritus Sancti, vel ex seipso verbum aliquod protulerit, affectum similem Sanctorum continens.

Moderatio in usu Supradicti Exercitii potentiarum adhibenda.

NEquè prætermittenda est necessaria admonitio, in exercendis affectibus, in discursu, in usu memoriæ & imaginationis,